

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanih in poslanec) se zaračunijo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema opravnštvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč.«

Prihodnja vojna v številkah.

Vojno-in finančno-statistična studija, dr. Albert Schäffle, c. kr. avstrijski minister iz službenja, Tübingen 1887.

Žalostna resnica je, da avstrijski Nemci ponujajo svojim večstoletnim sodelavljanom karž grennosti vedno in vedno, kakor baš odvisi od njihove sebičnosti in nespameti. Tem večja dolžnost je tedaj vsakemu omikanemu Slovanu, da se javno zahvali mnogobrojnim Nemcem v nemškem cesarstvu, ako nam isti dokažejo, budi si po svojih činih, budi si s pisnimi deli, da stoję res na visokej stopinji izobraženosti ter nam ponujajo iz svojega visokega stališča bratsko roko in sočutljivo srce.

Ne čudimo se postopanju berlinskega dvora in politiki kneza Bismarcka, kajti eden in drugi pozna Rusijo jako natančno, pozna jo mnogo pobježe, kakor vsi dunajski, graški in poštaški kričači in »šwindlarji«; oni morsko vedeti, da bode imela Rusija leta 1950—150 milijonov stanovnikov, od kajih %¹⁰ v Evropi večinom Slovanov, in ako ne bi tega znali, povdali bi jim to bili uže davno učenjaki Hellwald, Leroy Beaulieu, Roscher in še drugi. — Ne more nas toraj zavzeti, ako oni realistični politiki zagrmé napuhnjenim huzarskim nazivopolitikom v Pešti krepki: »Stoj!«, kajti uže zdaj se kažejo zunamenja velike prihodnosti vedno rastičega ogromnega slovenskega cesarstva, in ako politiki v Berolini želé živeti v miru z velikanskim cesarstvom, tedaj je to na čast njihovej pameti in njihovemu srcu. Temu se tedaj ne čudimo; toda posebno važnost dajemo

onim Nemcem v velikej nemškej državi, kateri po svojem pismenem dejanju neutrudno širijo svetlobo po nemškem cesarstvu ter skušajo zbrati grozni dvoboje nemškega in slovenskega sveta. Iz prejšnjih časov poznamo Hellwald-a, pisca realistične kulturne zgodovine; poznamo dalj. Bluntschli-ja in Julja Fröbelja, pisca važnega umotvora o »Politiki«. Našo posebno hvaležnost pa je zaslužil uže pred dvema letoma berolinski filozof pl. Hartmann, kateri je probudil splošno pozornost, ko je svaril v treh člankih avstrijske Nemce in Madjare ter jih prosil v lastnem interesu in z obzirom na nemško državo, da popusti svoje brutalno postopanje proti ogromnej večini avstrijskih državljanov i proti Slovanom. Posebno važno je, da je takrat pl. Hartmann omenil v soglasju z resnico in z Klun-ovim statističnim delom, da stoji Trst na slovanski zemlji in da tedaj ne more nikdar postati niti nemški niti italijanski, kar smo mi ob svojem času konstatovali v posebnem članku.

Danes opozorujemo naše čitatelje na ravno izšlo knjižico Schäffle-jevo: »Prihodnja vojna v številkah« (Der nächste krieg in zahlen), posložno ponatiseno iz lista za splošno državno vednost. Knjižica je prišla na svetlo v prav važuem trenotku, ko se ima določiti o zgodi ali nezgodi našega sveta. Uže v svojej monografiji o socialnej demokraciji se je Schäffle toplo zavzel za trocarsko zvezo; danes zahaja, da je Nemčija oborožena, toda da ima v zvezi z Rusijo in Avstro-oceanitom mir, kajti vojna izražena v številkah se je uže dosedaj pokazala

strašansko in grozno in kakošna bila še le splošna vojna, katera bi se unela sedaj s pomočjo vseh grozovitih sredstev, koje ima danes svet na razpolaganje! Na strani 21 svoje knjižice pravi pisec, da taka vojna bi zahtevala od Avstrije 600 milijonov mark novega davka, ako bi bila zmaga na nasprotni strani, in 300 milijonov, ako bi bila zmaga na avstrijskej strani, in to je vsekakor enako ogromnemu državnemu polomu! Ruske financije so v enakem slabem stanju. Avstrijsko-Ogrska in Rusija bi bili prisiljeni, da napraviti velik polom, (krah), da tako odvržeti novo breme od davkeplačevalca na državnega upnika (stran 11), in kako stanje bi bilo še le potem!

Posebni vpliv Rusije na Bolgarsko, katera je bila osvobojena po ruskih žrtvah, ni interesom drugih držav tolikanj važen, da bi bilo vredno in da se zarad teh interesov nogubi Avstro-ugersko, (stran 21). Politični vpliv Rusije na Bolgarsko, celo na Carigrad davno ni za Avstrijsko-Ogrske dosti važen vzrok, da provzroči tako strahovito vojno (stran 22). — Kdo pa jo želi? — Angleška, kaj bi rada porabila madjarski srd do Rusije, ali prav za prav proti lastnemu cesarju in kralju, v namen, da bi si Evropa še enkrat zanje prste opekl. Angleška nam (Avstriji) želi vsakih 30 let ogromne troške grozovite vojne radi lastne varnosti! (stran 22). Mi nema no vzroka, pravi Schäffle, da se bojujemo z Rusijo za Angleško, in da pripomoremo, da postane sredozemsko morje angleško jezero in Egipt angleška pokrajina.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Slikar.

Iz laškega poslovenil Levín.
(Konec.)

— Sedaj pojdem domov, ata, kajti mama bi lahko bila v skrbih radi mene.

— Kedaj se povrneš?

— Jutri.

— In potem?

— Pridem vsak dan.

— Nečem, da poveš mami, veš.

— Dobro — odvrnola je deklica ter hotela oditi.

— Počaki, Viktorica. Hočem v kupiti tvoje čipke. Koliko zahtevaš za nje?

— Ali, ti si moj oče! — je opomnila z nasmehom.

— Dobro, ne smem li kupiti tvojih čipk?

— Jaz ti jih podarim.

— Ne, ne, prineseš denar mamici. Ti praviš, da je potrebna.

Deklica je odvila papirnati zavitek, ki ga je imela v žepu ter izlekla iz njega dva metra ozkih čipek, ali pripristih in zumazanih od znoja iz ročic, ki so ga naredile.

— Koliko stane meter?

— Prašala sem šest soldov za meter, ali nikdo jih ni hotel kupiti po tej ceni.

— Plačam ti jih jaz. Evo, — in potisnil je dvanaest soldov v roko svoje hčerki.

Vsi dan je prišla Viktorica obiskat svojega očeta in ti obiski so trajali mesec

dni, potem deklica ni mogla več molčati svojej materi, da je našla očeta.

Olga se je prestrašila, Calcedonio pa pokaral Viktorico, ko mu je povedala.

Nova žalost. Uboštvo, kesanje, samostanje njegove soprote prisilile so Calcedonija pozabiti vse, kar se je zgodilo ter jej vse odpustiti. Ali k malu ga je zopet napadla slaba volja in ni si mogel odvzeti izpred oči sramote, ki mu jo je učinila njegova žena z begom, pred oči mu je stopalo izdajstvo te ženske, ki je tako brezobzirno prevrgla in zatrila vse njegove nade, ki mu je ogrenola življenje. Navdušene in iskrene prošnje njegove hčerke so ga zopet ganolo. V njem bil se je hud boj, kojemu se ta plemenita duša ni mogla dolgo ustavljal, kakor ti, draga Marija, sama sprevidiš.

Nekoč je šla Viktorica ob navadnej uru obiskat očeta svojega.

Govorila sta o raznih stvareh, slednjič je deklica sedila, da oče naredi njen podobno, kojo je uže več dni sem namerjaval naslikati.

— Veš, ata — rekla je, ko jo je oče slikal — pred vratmi je —

— Kdo? — praša umetnik prestrašeno.

— Mama . . . Čaka, da jej odpreš. Prijet si je obraz z rokami.

— Gotovo jej je mraz tam zunaj — nadaljuje deklica občutljivo.

Calcedonio ni mogel več ustavljal se. Stopil je k vratom ter jih odprl. Olga je padla pred njegove noge. On jo molče vzdigne. Viktorica je ploskala z rokami polnega otročjega veselja.

— Ne res, da bōdemo vsi skupaj zdaj? Ti, ata, ne bodeš več sam, jaz ti

bom pripravljala barve. In ti mamica, ne bodes več tako žalostna, on te bode razveseljeval in nam pripovedoval toliko lepih stvari . . .

Zgodilo se je, kakor je hotela deklica.

Polagoma se je povrnol mej Calcedonija in Olgo zgubljeni mir; nikoli nista nič omenila o minolosti ter se zopet ljubila. Ona mu ni nikdar povedala sramotnega svojega življenja, niti suženjstva, s kajim jo je oni hudobnež mučil, niti kako jo je zadnji zapustil, ko je pošel denar, ki jej je ostal od njene dote, niti drugega trpenja — in tudi on jej ni nikoli omenil, koliko zaničevanja je moral prebiti, kako se je moral bojevati proti uboštvi, ne da bi se udal ter se kdaj prodal.

In vendar, kar ni storil sam, storil je za njo, ki ga je izdala ter onečastila. Ža njo se je slednjič prodal, ko je sprevidel, da le tako more rešiti njo in deklico pogube!

Misli si, draga Marija, kako je trgal njegovo dušo, uže tako razmučeno v poprejšnjih mukah, ko se je moral poprijeti slikanju malih naročenih podob, napisov za štacune, in škatljice za sladčice. K malu se je temu slikanju privadol, da mu je šlo hitro od rok, kar je spoznal sam ter se čestokrat žalostno pohvalil. Naredil je celo dve na dan. Namišljena morska obrežja, štiri letne čase, razgled Neapola, vse enake, živih barv, prodnjal je po osemnajst do dvajset frankov dvanaesterico trgovcu, ki je pri njem naročeval.

Nekatere podobe, pri katerih je zgubljala več časa, oddajal je po pet ali šest frankov jedno. Trgovcu jih je pa prodajal za dvakratno to ceno. Za naslove zahteval je toliko od črke v obzir imajoč velikosti črk in ukusnosti dela.

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri populadue.

Cena za vse leto s prilogom 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrto leto 1 for. 25 nov. — Edinost brez priloga stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrto leto 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Občni zbor

ženske podružnice družbe Sv. Cirila in Metoda v Trstu

(Konec.)

Predsednica popraša, ali ima kaka družabnica kaj omeniti k temu poročilu, in ako ne, naj bi zbor odobrovalno vzel na znanje sporočilo, kar se je brez ugovora zgodilo soglasno sestavljajočem se se dežev. — Na to povabi predsednica gospico denarničarko, da poroča o materialnem stanju društva, na kar gospica Ljudmila Mankočeva tako razumljivo poroča tako-le:

V dolžnost si štejemo javiti slavnemu zboru, da je naše denarno stanje v tem kratkem času izvrstno, ker vpisanih je 109 čestitih družabnic. Med njimi: 1 pokroviteljica bl. g. Ivana Kalister, ki je pokrovila 100 gld.; 8 ustanovnic, ki so plačale po 10 gld. te so čestite gospode in gospodine: Bonne Ana, Godnig Virginija, Hočvar Marija, Mankoč Ljudmila, Truden Natalija, Valenčič Vekoslava, Vadnov Josipina in Počkaj Marija. Mej letnicami imamo nekatere požrtvovalne narodne dame, ki plačujejo po več gld. na leto, katerih imena hočemo kasneje objaviti, ker do zdaj niso še vse plačale. Dohodkov smo imelo do sedaj gld. 226, troškov pa je bilo za razne podružnične potrebe gld. 4.82 nov. Cistih dohodkov je zato rej bilo gld. 221.18 nov. (t. j. dvestosedenindvajset gld. 18 nov.), ki so se poslali slavnemu vodstvu v Ljubljani dne 7. t. m. Ker je namen naši ženski podružnici tudi podpirati nežno mladino z razno obleko, nabralo se je do zdaj tudi nekoliko denarja, ki ni vracanjen v poprejšnjem izkazu, in v katerem odbor da račun o svojem času.

Tudi to poročilo je zbor z veliko zadovoljnostjo in odobravanjem vzel na znanje. Gospa predsednica vabi na to, da se k četrtemi točki oglašajo one č. družabnice, ki bi imelo staviti tak poseben predlog. — Oglasi se prva gospica Ana Konec.

Olga ni pustila, da bi zmiraj delal. Tudi ona je znala šivati in vezti, s čemer si je lahko kaj zasluzila, ali on jo je poslagoma dela odnavdal, kajti prihajala je vedno kratkovidnejša, v tem ko je bil on močan ter je mogel delati ves dan, ne da bi se bil utrudil. Polagoma, v odlomkih časa delal je vsak dan okolo velike slike. Ta slika je bila njegova zadnja nuda. Namenil jo je poslati na razstavo v Turin in upal je, da jo sprejmajo, ker gledal je, da je ne pritakne nič čudnega, nenaravnega. Subjekt je bil historičen: »Smrt Franja Ferruccio«.

Ali tudi sedaj se je ubogi Calcedonio opel.

Roka njegova, navajena sedaj na slikanje navadnih lehkih podob, ni hotela slediti umetnikove domisljije. On se tega ni zavedel, ampak živel je v prepričanju, da bode njegova slika mojsterskodelo. Enako sta jo sodila tudi Olga in Viktorica. Ali kojo je odpodal na razstavo po osmem mesečnem mučnem delu, pa so mu jo tam odvrnoli, rekoč, da je vsa slika nenaravna, da se barve oddaljujejo od realnosti, da je kretanje vseh slabo narejeno, — tedaj se je ubožu zmešalo.

Calcedonio je zblaznel. Zaprl so ga v blaznico, kder sem ga obiskala minolo nedeljo. On ne umeje več ničesa. Govorila sem mu o njegovih slikah in gledal me je strašnim pogledom.

— Ah, moja dela, moje slike!!! — in smiljal se je grozno.

Olga se je poprijela zopet igle; Viktorica pa si je prekrvela novih vzorcev za čipke, katere dela prav lepe.

balova in predлага, da bi zbor izvolil nekoliko poverjenic, katerim bi bila skrb družabnice nabirati v raznih krogih in društvi, češ, da odbor ima uže zadost posla in ne more toliko skrbeti za propagando, kakor je to potrebno.

Gospa predsednica odgovarja, da se ta predlog sicer ne strinja z §. 9 društvenih pravil, ker po tem §. je imenovanje poverjenje stvar vodstva podružnice, ker pa je predlog res vsega uvažanja vreden, predлага, da bi se novemu vodstvu naložilo, da imenuje več takih poverjenie. Ta predlog družabnice živo odobravajo in tudi pri glasovanju soglasno potrdijo.

Gospica Ema Umekova predлага, da se zbor gledé na veliki trud in izvrstni uspeh, katerega je imelo začasno vodstvo z osnovanjem ženske podružnice, začasnu vodstvu zahvali s tem, da vse navzoče družabnice vstanejo raz sedeža, kar se tudi zgodi mej živoklici.

Ker se nobena več ne oglasi k besedi, naznanja predsednica, da je treba rešiti še zadnjo točko: volitev novega vodstva, kar se more zgoditi pismeno z listki, ali pa ustmeno. — Oglasi se k besedi gospicu N. in predлага, da se voli ustmeno in sicer, da se z aklamacijo izvoli dosedanje začasno vodstvo; temu predlogu se pridruži tudi gospica G. — Gospa predsednica stavi na glasovanje ta predlog, ki je bil sprejet soglasno. Predsednica torej naznani, da so izvoljene za predsednico gospa Vekoslava Valenčičeva, za nje namestnico gospa E. Abramova; za blagajnico gospica Ljudmila Mankočeva, za nje namestnico gospice Ivanka Kalistrova, za tajnico gospica Justina Michelija, za nje namestnico gospa Julija Net. —

Gospa predsednica se v svojem in v imenu drugih odbornic toplo zahvaljuje za veliko zaupanje, katero opraviličiti bode prva skrb vodstva in ko še navzoče družabnice spodbuja k marljivemu delovanju na narodnem polju, naznani, da je zbor sklenen. Zbor se je torej sklenol ob 6 in pol ur. —

Dostaviti nam je, da smo se v resnici čudili tako lepemu redu in pravilnemu zborovanju, kakor se niti na mnogih možkih zborih ne nahaja, in da je moralo vsakega pričujočega veseliti, ko je videl, s kakim navdušenjem so naše gospe in gospice pokazale svoje goreče rodoljubje. — Živele!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesarjevič Rudolf je 15. t. m. odpotoval v Berolin ter 16. t. m. tja do spel, kjer ga je na kolodvoru sprejel princ Viljem, general Wartensleben, mestni governer, mestni poveljnik in policijski načelnik. Cesar in cesarica sta ga pozdravila v cesarjevem palaču ter povabila na obed.

Poslanska zbornica je 16. t. m. nadaljevala razpravo o banknej predlogi; sprejel se je z 124 glasovi proti 114 poslanca Derschatte predlog, po katerem se ima dobiček deliti mej banko in državo, ako doseže šest odstotkov, ne pa sedem. Za to so glasovali nemški klub, nemško-avstrijski klub, demokrati, antisemiti, posamezni udje Coroninjevega in českega kluba. Zbornica je potem z 193 glasovi proti 82 zavrgla Trojanov predlog gledé poliglotnega teksta na bankovceh ter sprejela brez promembre dotični člen. Člen 111 banknega statuta, gledé vračanju 30 milijonov menjic v zlatu v gotovino, sprejel se je brez promembre. Poslanec Pattai je govoril zoper to določbo ter priporočal podržavljenje banke. Poslanec Neuwirth se je temu upiral in rekel, da bi potem Ogri gotovo ustanovili lastno banko. Potem so prišla v razpravo pravila hipoteknega in kreditnega oddelka avstrijsko-egerske banke. Pri §. 11, posebne bankne pravice, govoril je poslanec Kronawetter zoper bankno pravico, da banka sme izvrševati politiske eksekucije brez dovolitve sodišč. Dvorni svetovalec Steinhach je na to opazil, da ima ta določba veljavno uže od leta 1878. Galischa deželna banka ima prav to pravico. Nobenega vzroka ni, da bi se avstrijsko-egerske banke ta pravica vzela. Poslanec Türk predлага resolucijo in določitev manjših obresti, on govoril zoper Neuwirtha in od njega priporočano socijalno politiko, katera je interesom le enega in rodú na život umerjena. To je vzbudilo velik nemir, načelnik je Türk posvaril. Paragraf 11 se je potem sprejel brez promembre. Türkova resolucija je padla. Nato sta se sprejela oba dogovora z Ogersko, kakor tudi oba zakona gledé dolga 80 milijonov z

dolično resolucijo vred in s tem je bila rešena bankna predloga. — Nazadnje se je potrdila Bienertova volitev in dovolilo sodno postopanje zoper poslanca Pattai-a. Včeraj je bila zopet seja.

Proračunski odsek je 17. t. m. sklenil resolucijo, naj vlada še mej tem zasedanjem poda predlogo, s katero se malo loterija odpravi, ali vsaj zdatnoomeji.

Vnanje dežele.

Ruskega carja so hoteli zavratno umoriti. O tem imamo ta le poročila: V angleški spodnej zbornici je 15. t. m. odgovoril Ferguson na neko prašanje, da je vlada dobila vest, katero z globocim obžalovanjem naznanja, da so bili v Petersburgu v nekej ulici, skoz katero je imel car iti, zasačene nekatere osobe, pri katerih so našli razpolkljive tvarine. Ferguson veseli, da more naznamit, da se je nevarnost na carjevo življenje odstranila.

„Standard“ se poroča iz Berolina 14. t. m.: Poslanice iz Petersburga poročajo, da je bilo na Nevskijevem prospektu, pri Aričkinovej palači, v katerej prebiva car in njegova obitelj, ugrabljenih šest študentov, pri katerih so našli razpolkljive tvarine.

Studentje so menili, da pojde car v katedralko. — V „Times“ se iz Berolina poroča: Vest o spodletelem atentatu na carja se je potrdila. Ta dogodek utegne imeti na potiške zadeve v Evropi velik vpliv. Car je neki tudi sklenol, popustiti bolgarsko prašanje in sploh zunanj politiko, da se mora popolnoma posvetiti notranjim zadevam; drugi pa vendar menijo, da ta dogodek carja nagne na to, da se nevarne zunanje politike poprime. — „Times“ poročajo z Dunaja: V Petersburgu so prišli na sled zaroti, s katero so hoteli ustavoviti ustavno vlado. Pravijo, da se nihilisti te zarote niso udeležili. Zarotniki niso imeli namena, umoriti carja, ampak hoteli so ga le presiliti, naj se odloči za ustavo ali odstop. Trdi se, da so zarotniki na vsoči socialnih mestih. Več osob so zaprli. — Iz Petersburga 16. marca: Vladni časnik piše: 13. t. m. so na Nevskijevem prospektu zasačili tri študente petersburškega vseučilišča, pri katerih so našli z dinamitom in strihninom napolnene in z svinčenimi kroglicami nabite bombe. Zaroti so izjavili, da so udje tajne družbe, ki ima hudoške namene. — Iz Peterburga 16. t. m.: Zaprtih šest študentov, ko so jih zasačili, bilo je postavljenih na treh mestih v ulici. Pri vsakej grupi so našli eno bombo. Da imajo zarotniki zaveznike, o tem še nič ni znano.

Srbški kralj je poslal generala Horvatoviča na nemški dvor z lastnoravnim kraljevim pismom, v katerem čestita nemškemu cesarju.

Italijanom se neprenehoma sline cedé po avstrijskih deželah; to je alfa in omega njihove poželjnosti. Zato tudi ne morejo videti priateljstva z Avstrijo. Časnik „Diritto“ zadnje dni zopet nujno priporoča zvezo s Francosko, ker prej ali slej se uname vojna, v katerej napadeti Francosko in Rusija Nemčijo in Avstrijo. V tem primeljaji pa je francoska vlada zagotovila Italiji pridobitev južne Tirolske, karniških in juliških planinskih dežel, ter se odpovedala vsacega vtikanja papežu v prid in pripomore tudi Italiji k pridobitvi Tripolitanskega, aka bode Francoskej veznice Italija, od katere se le to zahteva, da bo branila Avstrijevem prehod na vzhodnejši meji in delala na to, da se Francozom povrne Alzacija in Lotaringija.

Iz Rima se poroča, da je general Gené italijske vladi iz Masave naznal, da je Abisincem izročil 1000 pušk, katere je zaplenil, da Abisinci oproste Salimbenjevo ekspedicijo. Italijanska vlada pa tega ni odobrila ter vsled tega generala poklicala iz Masave, kamor pošlje družega poveljnika.

V Belgiji zopet delavci popuščajo delo in groze; vojaki varujejo večje izgrede.

DOPISI.

Trst, 18. marca. — [Izv. dop.] — (Vreme. — Lahonov moč. — Naše domače revje in težave). — Tako vremena, kakoršno smo imeli od nedelje do četrtek, v tem času v Trstu pač ne pamtijo stari ljudje; skoro 3 dni smo bili brez vsake telegrafne in poštne zvezne, popolnoma od drugega sveta odtrgani, po mestu je sneg tako naletaval, da niti Tramway ni mogel redno poslovati. — Si morete mislit, kaka konfuzija v Trstu — trgovskem mestu, ko trgovci vsaki dan pričakujejo važnih poročil; pa kaj še na borzi!

Tam so borzijanci kar besneli, in par dni ni bilo prave borse. Nekateri trgovci so pošljali v Italijo svoje ljudi, da so od tam telegrafovali na Nemško in druge kraje; pošta pa je važnejša pisma in pakete posiljala z vozom po velikej cesti. Niti denes niso dosegli vlaki z Nemškega; mogoče da dosegjo še le jutri. Na Krasu so nekda zamenje visoki, kakor hiše. Presneti Mathieu de la Drôme! ni sicer uganol vremena za prve dni meseca, ali od 13. t. m. naprej gre vse po njegovem „receptu“. V okolici in v Istri so nekda sadna, oljkovna drevesa trpela, v nekaterih krajih celo tudi trta.

Po mestu je še denes mnogo snega in okolica nam ostane gotovo še nekoliko dni pobljena. — Naše starešinstvo prav pridno naklada bremena; uže v februarju je sklenolo, da vsi oni, ki imajo vinske zaloge, morajo sami plačati uradnike, kateri potrebujejo pri dačnih operacijah; ta sklep je namestništvo ustavilo; ali v včerajšnje seji ga je mestni zbor z nekakim protestom zopet potrdil. Bomo videli, kaj bo iz tega! Sicer pa se ljudem prav godi, naj volijo le Lahone v mestni zbor, kakor navadno, pa bodo še tako plačevali, da bodo črni. Vsakdo mora menda znati, da Lahoni potrebujejo mnogo denara za vzdrževanje svojih mnogih agitatorjev — popustačev. To so nasledki političnega indiferentizma sicer pošteno mislečih ljudi!

Ne vemo, koliko časa bodo v rumeni hiši Lahonom puščali proste roké; ali znano nam je, da se vse, kar bi bilo v škodo Lahonom, le počaši ali pa prav nič ne rešuje, še manj pa dovoli. — Nek dopisnik v ljubljanski dnevnik se uže zopet spravlja na „neke pravke“ tržaških Slovencev, češ, da so ves narod osramotili, ker niso še dognali rekurza proti sklepom mestnega zbora o zadevi slovenske ljudske šole v Trstu; dotični še celo kvazi o nekej miznici in sploh sumniči nekatere osobe, ki so se sè stvarjó bavile. Nam je le to znano, da se je rekurz o pravem času, ne da bi se bil zoril v kakaj miznici, izročil namestništvu, da je potem odbor polit. društva stvar dvakrat pismene urigral, in da je bil sam predsednik polit. društva pri namestništvu v tej zadevi, ter da se mu je obljubilo, da se bode stvar pospešila.

Ker se je torej v tej stvari vse storilo, kar je bilo sploh mogoče, ne vemo, kaj bi še mogel storiti odbor, morda „odstaviti“ kriveca na namestniji? Sicer pa vabimo dopisnika, da se vpisi v društvo; občni zbor, ki bode v kratkem, mu bode rad dal mandat, da on to stvar iz posluje. — Sicer pa naj mu bode povedano, da leži leta in leta tudi rekurzi nekaterih občinskih zastopov, posebno istrških, pa da se vendar dotični zastopom ne more očitati, da so osramotili narod. — Žalostne so razmere na Primorskem, to vsakdo vše; ali sè zbadanju in natolceanjem se prav nič ne zboljšajo, pač pa z delom in z vstrajnostjo.

Mi smo uže enkrat povdarjali, da bi bilo potrebno, da bi se na Dunaji vsi slovenski poslanci, ne le naš jedini, zanimali za tržaške zadeve, ter se potegnoli za to, da se nam tukaj zboljšajo razmere. Morda so tudi uže kaj storili v tej zadevi, pa težave se gotovo tudi njim delajo; saj še Kranjske nemorejo obvarovati z vso dobrovoljno pred poskusi germanizacije.

Pa kdo bi jih zarad tega tožil, da delajo narodu kvar? Imamo sicer ljudi, ki za vsak korak želje hvale; naše delalne može, ne pravke, ker pravakov pri nas še ne poznamo, pa niti krivična graja ne udari toliko v nos, da bi postali nahodni in „nervozni“.

„Cmendranje“ nič ne pomaga; delajmo rajše vsi združeni za eno in isto stvar, vsak po svojem moči in ne odtegujmo se delu, ker v Trstu je krvavo potreblno navdušenih delalcev v javnosti, z besedo, pa tudi z dejanjem.

Na južnej železnici 10. marca 1887. [Izv. dop.] Ne zdi se mi potrebno, da bi bi se oglasili zaradi dopisa z južne želez. št. 18. „Edinosti“ od 2. t. m. in to radi tega ne, ker dopis v št. 18. ni niti najmanjše trohice dokazal, da je neresnično, kar sem jaz v svojem dopisu št. 15. tega cenj. lista povedal. Ker me dopis pa le kliče — na svitlo, ne zamerite, gospod urednik, ker se sem skobacal iz svoje zimske luknje — ter se zopet prikazal na svitlo.

Vi, g. dop. v št. 18. sicer priznavate, da se mi je krivica godila, ker nisem vdobil potrebnega odpusta, a vi pravite, da to zaradi nevednosti, — ali to ni ne, ne trdim, da sem kak učenjak. Jaz sem le preprost človek, ali v 15. letnem službovanju pri tem društvu sem vendar toliko zvedel — da vem za zapah nižih in

višjih vrat. — Trkati pa na višja vrata — ako so nam nižja zaprti, to je prevelika predernost, — da žali Bog, uže marsikdo se je v enakem slučaju opelkel tako, da mu ni kmeli pozabiti. Toraj ne zarad nevednosti, temveč pa zbog straha se opušča trkanje na višja vrata, ker skušnja nas uči, da se nam je čuvati.

Vi, gosp. dopisnik nam uže v drugo slavo pojetje, da smo nevedneži, no pa tudi ko bi bili? — vsaj železniški čuvaji vendor ne potrebujejo doktorskega diplome niti profesorskega izpita, — brez obojega — šraube natisnemo, žeblje zabijemo, travo iz šote populimo in lahko lukomatiju posvetimo, — vse še lahko storimo, če tudi smo nevedneži, a kako lepo si vendor le smemo zapamtiti, da je ne pozabimo koj. Sicer pa več oči več vidi.

S Krasa, 6. marca. — Prečitavši dopis s Krasa v cenjenej Edinosti št. 18 o kmetijskem predavanju dne 26. i 27. februarja t. l., dozvoljujem si v dodatek nekolik obširnejše navesti ono poučevanje v Repnem, evo tedaj:

Nekaj minut pred 10 uro predpol. se priča na Repentabru g. Jakob Perhave, kmetijski učitelj. Ljudstvo se zbere k božji službi, kmetijski učitelj pa se je sprehal med božjo službo okoli Repentabre! Za vse veljajo besede. „Prazno je delo brez srce z nebes“, a kmetovalci jih pa često britko okušamo.

Ob jednej uri popold. pride g. učitelj v repentabrsko šolo, kjer je začel svoj pouk. Došlo je tudi nekaj poslušalcev. Začel je g. učitelj čitati svoj referat tih i nedolčno tako, da bi poslušalec v razumeњu moral napeti štiri ušesa. Nedolčno izgovarjanje glasnikov, — besed, je svedočilo, da je spisala druga roka oni referat in da gospodu slovensčina prevzročuje premnogo truda.

Prvje je prečital referat o gnoji, nastavuje korist gnoja, razna gnojila i dokačoval, kako dobiti dober gnoj, utemeljevaje, da kolikor boljša hrana se zauživa, toliko boljši gnoj se dobiva. Pravil je, da konjski gnoj, ker konji zauživajo slamo in seno, ni tako dober, ko takih živali, ki zobljejo zruje, tudi ne svinjski, če prasci jedo repa in druge rastline, boljši pa od onih, kojim se zrnje polaga ter našteval, dajati konjem in prešicem zrnje i vsej živini dobro krmo, da se dobi dober gnoj. Istina, da je poljedelu gnoj prevažen, ali da bi radi gnoja polagal živini zrnje, s čem se bode pa on hranili?

Poučeval je, naj se gnoj njive z apnom, kojega kmetovalci pogrešajo že pri stanovanjih i nemajo novecev, da bi je kupili; tako tudi, naj gnojijo njive se semletimi kostmi, a nasvetoval ni, kje jih dobiti.

Nasvetoval je tudi, da je najboljše, gnoj iz hleva naravnost na njive voziti in precej zaorati. Čuden se mi je zdel tak nasvet, ker sem večkrat čital, da najboljši v rastlinstvu najugodniji — je oni gnoj, ki se na gnojšču praviloma i dobro prekuha. Gnoj se nosi iz hleva kolikor toliko pomešan s suho steljo, ki postane pravi gnoj, ako se na gnojšči praviloma premeša i prekuha.

Potem je prečital referat o cepljenju sadnih dreves, kazajo v modelih načine cepljenja. Nekateri modeli so bili za „deveto vas“, kajti čuden se mi je zdel model za cepljenje v sklad, kjer se ni plemeniti lumbotikl divjakovega luma. Se li more cepljenje posrečiti, ako se lub ne dotika luma?

Tretja točka pouka o kletarstvu je zaostala, ker so je bližala popoldanska služba božja i naši posestniki so odšli v „božji hram“, g. učitelj pa se je odpeljal v ponosni Trst.

Prav je, da se naš kmetovalec poučuje v obdelovanju svojih posestev, a navedeni pouk ne bode koristili našim zemljaniom, kajti učitelj kmečkega naroda mora biti več jezik, v katerem poučuje. Pri pouku se je ozirati na „narav krajnih razmer“, drugače je neploden.

Nehote se mi vriva misel. Skoda mučiti g. učitelja s hojo i čitanjem, da boljše bi bilo poslati županstvom ali vaškim učiteljem take referate i zauzakati, javno jih prečitati pred občinarji, kar bi se lehko zvršilo na en dan po vseh županstvih sivega Krasa i zaužili bi vse takšen pouk, kakor dutovski in repenski obč

Ni davno, ko sem bil v Ljubljani, nazaj grede mi je neki moj prijatelj kollega vedel dosti povedati o dogodkih poleg Gornjih-Ležeč, a med vami bi čast. bralec zanimalo to le: Nek „Partifirer“ na Oberležečeh je ob enem tudi „butegar, ošir itd.“ in če se ne motim, imenoval ga je Anton Skop — rekel je, da se je ta Skop — ali koli — pred dvema letoma oženil in da se je uže tisti pot bahal z osm tisoč forintov v gotovini! a zdaj pa da je največji bogataš v Vremskoj fari! — pa naj bi le bil — ko bi ta Skop čuvanje pri miru pustil, in ko ne bi sil delalcev, koji pri njem delajo, da morajo v njegovej štacuni živež na draginjo kupovati — in ostale novce v njegovej krčmi podudljati; in to človeče se še celo predzne poštenega delalca strašiti: čujte, če ne boste pri meni kupovali živeža, ne boste dolgo delali! — Ko bi pa kateri čuvajev, koji imajo proste liste za v Ljubljano, oziroma v Trst, in si toraj tam pol po nižji ceni živež kupijo, poprosil ga, naj mu le s priložnostjo pripelje vrečo k bajti, hitro se odreže, (da si tudi nam gospodje tega ne branijo): „Bi kopli pr mén, paj b' Vam prpalau, pa kaj hodiste u Lablano. Naj nam bo dovoljeno vprašati: ako je „Partifirer“ res „butegar in ošir“? — in premore še toliko tisočakov v gotovini — zakaj ne bi bil raji doma, ter prepustil to službo kakemu bolj potrebemu? — Slavno oddelkino inženirstvo v Postojni pa bi prosili, in to zaradi interesov želez. družbe same največ, naj blagovoli pozvedeti, čemu ta bogatin društvene novce vleče? ali edino, za to, da cele dneve preleži v senci? da študira, kje mu od posojenih novcev bolj visoki obresti dotečajo? Da pa delalci na lopate naslonjeni dremlejo, v tem ko on svojo štacuno in gostilno preračunava, razumeva se samo ob sebi.

Skrajni čas bi toraj bil, da bi vsaj delalci in čuvaji bili enkrat tega bankirja prosti.

Domače vesti.

Seja tržaškega mestnega odbora. Predsednik: župan Bazzoni, vladin zastopnik sovetnik Schemerl.

Po prečitanju zapisnika seje od 2. t. m. je bila volitev odbora v 11 odsekov. Voljeni so vsi prejšnji odborniki. Volila se je potem komisija za prihodnje dopolnitne mestne volitve. Po zastopniku dr. Piccoli-ju podpirana prošnja za donesek k troškom za popravek stolne cerkve se oddala odboru za javne zgradbe na posebno poročilo. — Živahna razprava se je vnela zatem prisledenej točki in o prošnjah družtv Tramay. — Govorili so odborniki Dr. Venzian, g. Rascovich, Combi, Dr. Geiringer in prof. Viertahler. Pri glasovanju se je dovolila zgradba novih prog in ostale točke. — Konečno je bilo na dnevnom rodu vprašanje o dacu, katero je bilo po živej debati sprejeti v onej obliki, kojo je stavila mestna delegacija, da namreč morajo vinotriči plačati sami carinske uradnike pri raznih operacijah v kleti, izvzemši pri onih tekočinah, ki so namenjene za transito. Vladin komisar vitez Schemerl je stavil prašanje, ako se bo ta sklep precej izpeljal, na kar mu je župan odgovoril, da se poprej naznani namestništvo. S tem je bila zvršena seja.

C. k. pošto je te dni pošiljal tržaški poštar, gosp. E. D. z vozmi po voznej cesti na Sežano in Postojno. Kar pa je še bolj zanimivo; pripeljal se je poštar včeraj na senči iz Postojne v Trst. — V Trstu so senči pač kaj nenačadnega.

Promet je popolnoma vstavljen, vsled velikanskih zametov na Krasu in na Kranjskem, ves ta teden uže nismo dobili ne pisem ne časopisov iz notranjskih krajev, razun iz Goriškega; pa govore, datudi denes ne bodo dunajskih vlakov. — Kaj je Trst brez pošte, si lehko misli vsakdo. Ubogi trgovci; ali še hujša gre časniki. — Denes so pa uže vsaj začeli dohajati telegrami, katerih je na tisoče.

Za popravo tržaške katedralke je stavbeni odsek razpisal konkurs. Po tem se morajo ohraniti zidovi in bazilikálna uredba. Gledé fasade se morajo narisi novih del, ki imajo dalje segati iz cerkve, tudi oni sedanje stavbe predložiti; enako tudi gledé zvonika, pri tem pa se ne smejo poškodovati rimske spomeniki, ki ga drže. O njih ohranitvi in popravi mora ponudnik predlog vložiti. Predložiti se morajo dalje načrti vseh posamičnih delov in okrasb. Tudi se mora natanko naznaniti tvarina, namenjena za dela. Proračun na popravo znaša 300.000 gl. Vsak naris mora

podpisati, ktor ga je napravil, ali mu prizeti kak moto. Razpisane so tri nagrade: prva z 2000, druga s 1500 in tretja s 1000 gl. Konkurs je do 1. marca 1888. odprt. Ktor želi več zvedeti, naj se obrne na pisarnico škofovsko kurije, ali pa na katerega odbornika.

Tržaške novosti:

Brzojavna zvezaz Trstom. Trgovinsko ministerstvo je odredilo, da se imajo vsi brzojavci na Trst v Gorici spremati in od tam po železnici v Trst pošljati, dokler se poškodovane brzojavne proge zopet ne popravijo. V ta namen so bili poslanji iz Trsta v Gorico trije uradniki s Hughes-ovim strojem.

Krivo sumničenje. Blagajniku tukajšnje filijale kreditnega zavoda je pred nekaterimi dnevi pri zaključenju knjig manjkalo 500 gl. Ker ni vedel, ako je to sveto krivo vpisal, ali ako mu je z mize zginola, je prijavil stvar redarstvu. Policia je opazovala služabnike banke in ker se je videlo, da eden izmed ovih veliko troši, se je takoj proti njemu postopalo. Toda mož je mogel svojo nekrivost dokazati ter so ga naravnio iz zapora izpustili. — Javil se je zatem še nek trgovec, koji je blagajniku dokazal pomoto v knjigi in tako ubozega služabnika sjajno izpričal. — Kake neprijetnosti je moral pretrpeti siromak vsled uradnikove nepazljivosti!

Nesreča. Vsled dežja se je odrušil kos zidu izpod strehe hiše št. 11 v ulici Acquedotto ter padel ravno mimo-gredoeči služabnici Mariji Augin na glavo. Sirota je pridobila hudo rano.

Policijsko. Ponarejene srebrne goldinarje imamo, hvala Bogu! zopet v Trstu. Včeraj je prinesel tak „tolar“ Andrej L. na policijo in javil, da ga je dobil v nekej prodajalnici. — 25 letni Stefan P. iz Krajnevasi je zagrabil včeraj v nekej prodajalnici hleb sladkorja in pobognil. Noge pa mu niso bile dosti hitre, kajti nek stražar ga je takoj dotekel in mu sladko breme odvzel, njega pa spravil pod ključ. — One tatove, koji so pred nekolicu dnevi ukradli v nekej žganjariji 50 gl. vredno harmoniko, so našli v četrtek. Bili so trije tržaški postopači, kojim bode sedaj sodnija kojo zagodla. — Redarstvo je prijelo včeraj Josipa Coretti v njegovem stanovanju, ulica del Ponte št. 5, ker je isti iz Trsta sodnisko odpravljen. Toda Coretti je skočil brhkih nog skozi odprto okno 3 metre visoko na ulico in — hajd v beg! Do danes ga še niso videli. — Včeraj ob 1 uri so zaprli 37 letno vratarico Katerino M. iz Gorice, ker je sumljiva da je ukradla gospoj Ani B. dva krasna vrča vredna gl. 26. — Mesar Franjo K. iz Sv. Križa se je gostil celo noč v nekej kavarni na trgu Barriera. — Ker ni imel ečvina v žepu, da bi poravnal dolg od 2 gl. 90 novč., so ga vzeli v obiskrbo na policiji. — Augustin F. je oddal na policiji ponarejeno dvajsetico, kojo je dobil od nepoznatega človeka.

Sodniško. 14. t. m. je dobil 24 letni težak Anton Taller 15 mesecev težke ječe, ker se je 29. januvarja t. l. grozil svojemu lastnemu očetu, da ga bode umoril. — 31 letnega delalca Jakoba Bratus so obsodili na 6 tednov težke ječe, ker je nagovarjal druge nadničarje pri zgradbi železnice Hrpelje-Trst, da delo ustavijo, kajti potem bi se jim plača povisala. — Spravili so ga pa pod ključ predno si je še mogel somišljenikov pridobiti. — 15. t. m. je bila obravnavana proti Edmundu Pagnini, koji je 6. februarja t. l. v prepisu svojo ženo z nožem ranil. Dobil je 3 mesece ječe. — Zidar Peter Mičar je 22. decembra p. l. udaril svojega pajdaša Pavla Rizzi z 2 kg. težkim kladvom po glavi, ter ga lahko poškodoval. — Za dokazano junaštvo so mu dali 4 mesečno pokoro.

Narodna Čitalnica Vipavska je preložila na 19. marca t. l. v korist Erjavčevega spomenika in ustanove napovedano „Besedo“ zarad izvanredno nastale silovite burje s zametina 27. t. m. z istim sporedom.

Mesto bolnišnega oskrbnika je razpisano v Pulji. Letna plača iznaša 1000 gl. Prošnje do 30. marca t. l.

Razpisana je služba občinskega zdravnika v Barbanu. Letna plača znaša 800 gl. poleg tega bo imel zdravnik užitek od nečega travnika ob Arsi. Službo ima nastopiti 1. maja t. l. za eno leto, ta služba se podaljša od leta do leta, če se tri meseca prej od ene ali druge strani ne odpové. Prošnje je vložiti do 15. aprila na občinski urad v Barbanu.

Pogorelo ljubljansko gledališče. Škoda, koja je nastala požarem ljubljanskega gledališča je po poverjenstvu uže procenjena. Zavarovalno družstvo „Riunione Adriatica“

di Sicurtà v Trstu plača 60.001 gl. 99 nvč. odškodnine. — Hvalevredna je točnost društva in hitrost, z katero so se dela izvršila.

Skovalo se je novcev na Avstrijsko-ogerskem v letu 1886. in sicer, na Avstrijskem: 6.802.522 goldinarskih in dvagoldinarskih kosov v vrednosti 6.895.510 gl., 301.619 Marije Terezije tolarjev v vrednosti 634.856 gl. 84 kr., 18.322 četvornatih cekinov, 290.705 enojnatih cekinov in 139.657 osemgoldinarskih kosov v vrednosti 2.878.388 gl. 10 kr., potem 41 milijonov kosov drobiža v vrednosti 400.000 gl. Na Ogerskem je bilo skovanih: 1.565.967 goldinarskih kosov, 312.611 osemgoldinarskih kosov, 390.66 štirigoldinarskih kosov v vrednostih 2.690.366 gl. 40 kr. in 17.670.993 krajcarjev. Vsega skupaj se je v obhod državnih polovicah skovalo novcev v vrednosti 15.241.798 gl. — Marija Terezija tolarji so zelo priljubljeni v južnih deželah, posebno v Abisiniji in Sudanu. Ko so imeli Angleži vojno z Sudanci, naročevali so te tolarji pri dunajskoj kovnici in sedaj jih naročajo Italijani za svojo posadko v Masavi.

Železnice na svetu. V letu 1881 so znašale vse železnice na zemlji 393.868 kilometrov, v dobi petih poznejših let pa se jih je zgradilo za 93.872 kilometrov, tako da so znašale koncem leta 1885 skupaj 487.740 kilometrov. Da se more predočiti da dolgotra, treba je znati, da znaša obsežek zemlje na ravniku 40.070. kilm. in srednja daljava lune od zemlje 388.500 kilm. Dolgost vseh železnic na zemlji je bila tedaj koncem leta 1885 uže tolika, da bi dvanaškrat zemljo obsegla in za 100.000 kilm. večja od oddaljenosti lune od zemlje. Evropa je imela 195.057 klm. železnice, Amerika 250.663 klm., severno amerikanske države same 207.508 klm. V Aziji pa je bilo le 22.379 klm. železnice, največ v Indiji, in sicer 19.308 klmtr. Afrika ima 6895 klm. železnice. V Avstraliji je bilo 12.947 klm. železnice. Stale so vse te železnice 104 milijard.

Potres v Liguriji se je 11. t. m. popoludne ponovil; bil je v nekaterih krajih precej hud.

Velika nesreča. Blizu Bostonia v severnih amerikanskih državah se je 15. t. m. prevrnol železnički vlad v petdeset četrtje globok propad, nad katerim se je most podrtl. Mrtvih je na mestu obležalo 330 in 40 je bilo ranjenih. V Ameriki so tako nesreče uže navadne.

Opozorujemo naše č. čitatelje na današnje „Poslano“ knjigoveza g. Bonača v Ljubljani in priporočamo to tvrdko, koja je poznata radi svoje točnosti in solidnosti.

Popravek. V zadnji številki v izkazu doneskov za Dolinarjev spominek, svota vključno ni prav izkazana in mora biti:

Skupaj	f. 31.60
Zadnji izkazanih	152.051/2
Skupaj	f. 183.651/2

Tržno poročilo.

Kava — cene jako trdne. Moka stane f. 112 do 125, Ceylon plant. f. 106 do 138, Portorico f. 110 do 115, S Domingo f. 88 do 93, Rio f. 79 do 89, Santos f. 78 do 90, Java Mal. f. 95 do 96, Sladka skorja f. 34 do 36, nageljnovi cvečiči f. 138 do 139, poper f. 84 do 94.

Sladkor — malo kupuje — Sladkor v vrečah Pilé stane f. 17.25 do 20.

Sadje — Pomorske f. 2.50 do 5, limoni f. 3 do 5.50 figo v vencih f. 10 do 11, rožički pulješki f. 10 do 11, grški f. 5 do 5.50, mandži f. 78 do 86, čespe kranjske f. 10 do 11.50, opaša f. 20 do 21, razne ev-be f. 14 do 17, Elemé f. 16 do 27, Sultanina f. 21 do 34.

Olije — namizno f. 50 do f. 66.—, jedilno for 33 do for 38.—, bombažno for. 25 do for. 35.

Petrolje — rusko f. 7.—, amerikansko f. 9 do f. 9.25.

Domadi pridelki — fižol rudeči f. 8.—, beli f. 9.—, bohinec f. 9 do f. 9.50, koks for. 10 do f. 11.—, maslo dobro štajersko f. 88 do f. 96.—, maslo je zdaj bolj iskanlo in se prav fino blago řeža plačuje.

Žito — ruska pšenica f. 9.50 do f. 10.— kruza levantinska f. 6.25.

Los — slabo obrajtanj. Deske kranjske nadne colarce f. 41 do 65, škurete gorenjske f. 44 do 70.

Seno — iskanlo, ker te dni ni nobenega dovoza; plačuje se konjsko po f. 1.80 do 2.10 in volovsko do f. 2.25 in če bo cesta še zaprta, ga bodo morali plačevati kravarji celo po f. 3.

Borsno poročilo.

15 t. m. je bila navadna polumesečna likvidacija, ki pa je provzročila velikanske zadrage, kajti pošte ni uže ves teden, mnogim trgovcem so izostalo menjence, drugim gotov denar, tretji si zopet niso mogli preskrbeti rimes itd., zadrega in zmečnjava je velika, ki je včeraj (v Trstu) se namreč računi plačevalo o petkih) še veča postala — Skoro večina trgovcev tirja odloga in naravno je, da se bode moral priogniti kak moratorij. Pri takoj zmečnjavi naravno nema no-

beden volje ne kupiti ne prodati; na borsi je torej le konfuzija brez pravih poslov. Vendar pa so kurzi drž. papirjev jako trdni z najboljšo tendenco in se utegne engazirati spekulacija „la hausse“.

Dunajska borsa

dne 18. marca.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	gld. 80.40
v srebru	—	81.30
Zlata renta	—	111.80
5% avstrijska renta	—	97.10
Delnice narodne banke	—	821—
Kreditne delnice	—	287—
London 10 lir sterlin	—	127.90
Francoski napoleondori	—	10.08—
C kr. cekini	—	6—
Nemške marke	—	62.65

J. SIRK

Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogu sadja vsake vrste
najboljših plemen na drobno in debelo.
Prevzame vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100-18

Dobiva se v vseh knjižarnah 13. naklada
ravno izašla medic. svetovalca

Dr. Müllerja
najnovejše delo o slabosti, oslabelih
živcih, o nastopih mladostnih pre-
greškov itd.

Pošilja se tajno za 60 nv. v pošt. markah

KAROL KREKENBAUM

Braunschweig. 5-52

Ekonomična krojačnica

IVANA BATELLI -- Trst,
Barriera vecchia št. 6, I. nastop.

je vedno bogato založena z oblekami po najnovejšem okusu; ter je vsled bogate zaloge blaga v stanju izvršiti vsakako krojaško delo. Cene so tako nizke, da se tekmovanja ne treba bati ter se izvršuje vsako delo elegantno in nuskno. — Gospodom naročnikom izjavljam, da izdelujem tudi obleke proti tedenski ali mesečni obročni odplati. 16-24

KLINIKA za spolne in želodčne bolezni, nastopajoči okuženja i oslabljenja možke slabosti, polnjije, žedeče vojo, močenje postelje, puščanje krvi, zabijevanje v de, in za vse bolzni m-hurja, droba in živece. Tudi pismeno po najnovejšem znanstvenem postavljanju z neškodljivimi sredstvi. 5-52

C. Strozzi, specijalni zdravnik Lindau am Bodensee.

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu

Zavaruje proti požarom, provozu po vodi, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsem kombinacijah. Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883. Glavnica društva gld. 3,900,000. Reservni fond ob dobičku 536,622. Posebna rezerva dobičku od 150,000. Rezervni fond za podprtje na premikanja vrednostnih efektov 161,500. Premarna rezerva vseh oddelkov 7,342,780. Reserva za skode 267,601.

V portfelju: Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih. Skupni znesek v h skod plačanih od 1. 1883 do 1883 gld. 114,949,847. Urad ravnateljstva 6-24

Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši).

ŽELODČNE BOLEZNI
je moguće BRZO in POSVEMA ozdraviti

do JERUZALEMSKEM BALZAMU

edini in nedosegljivi želodčni pijadi. Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lehk, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakokrat enake leke.

Večina raznih kapljic, izlačkov itd., katere se običinstveno kaže pravi čudeži pripovedajo, niso nič drugač, nego škodljiva zmes.

Edini **Jeruzalemski balzam** si je zagotovil vsele svoje pripovede, odločno ozivljajoče in želodčne živec hitro kreplalne moč pravico prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravilami, kar dokazuje tudi sè vsakim dnevom večje prašanje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineske robarbare, katera korenika je poznana zaradi nje neugodnega učinka na prehajanje v življenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebuvanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvezdeni priporečujejo proti neječnosti, zbasanju, smrdljivi sapi, gnusu, riganju, bacanju, proti hemoroidalnem trpljenju, zlatencu in vsakej bolezni v črevesu.

Steklenics z navodom vred stane 30 novcev 26-48

GLAVNO SKLADISČE u LEKARNI
G. B. PONTONI
v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marku Raratori in G. B. Rovi, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gimelner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Palasca. 1-

Proti hemoroidam!

Kdo hoče čuvati svoje zdravje, naj rabi prave MENIŠKE KROGLJICE kri čisteče in proti hemoroidam, koje izdeluje P. Fonda farmacista v Piranu.

Prepotrebne za vsakega, kateri trpi na hemoroida, zbasanju, bretečnosti, glavobolji, ter sploh veliko sedi, one čistijo kri in dober veshek potrujejo zasebna in zdravniška, spričevala, koja so priložena z podukom za uporabo vsake skaliči v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku.

Prodaja se po 20 nv. skaliči v vseh lekarnah Trsta, Reke, kakor tudi Istre, Dalmacije, Goriskega in Trenta. 1-52

Svarilo.

Ker je neki Josip Barnkopf, ki je deloval v Dalmaciji za razne tukajne tvrdke, razum mnogih nerdenosti tudi proneveril iznos f.480, katere je povzdignol v mojem imenu pri semenišču Zmajevič v Zadru, dasiravno ni bil k temu poblaščen svarim slavno p. n. občinstvo pred tem človekom, in prosim da se vsakdo slučajno neposredno na mojo tvrdko obrne.

V stanovil 8-8

Ivan Stikarovsky 1866.

Tvorniška zalogu sukna v Brnu (Brünn.)

V enem opozorujem k bližajoči sezoni na mojo bogato zalogu sukna in posiljam uzorce vsakemu zastonju. Bogati uzoreci za gospode krojače nefrankirano.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarija Piccoli-ja v Ljubljani.

ne odravila samo odrasle, marveč je najboljšo sredstvo za glistave otrok, in matksterja moči, ki je rabila to l-či o za svoje otroke in družin. nam spričuje s hvaljenoim srcem, da ji je to zdravilo obnovovalo otroka najnovejši bol zni, ki tolikokrat izhaja edino iz glistave.

Izdelovalci pošilja jo v zaboljkih po 12 steklenic za gld. 1-36 po poštnem povzetju. P. št. 50-3

V steklenicah po 15 nv. se prodaja v lekarnah: Biasoletto, Foraboschi, pl. Leitenburg, Liprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini, Rovis, Saraval, za magistratom, Serravalle, Udovicich in Zanetti in v večjem delu lekarn na Štajerskem, Koroškem, Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. 12-50

Marijaceljske

želodečne kapljice.

Izvrstno deluječe zdravilo pri vseh bolezni na želodcu. Neprecenljive dobro je posebno vpliv ujihov pri notičnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečice (rzave) pri preobilnej produkeiji slin, rumenici bluvanju in gnusu glavobolu, preobilnosti jedi in pijač v želodcu, proti glistavi, (ako boli iz želodca)kré v želodcu, zbasanji, bolezni na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himoroidam. Cena steklenici je z nakonom samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarčar "k angelju varuh". 53-11

Dr. Brady Kremsler, Morava.

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I. Seravallu blizu starega sv. Antona.

Tiskarna Dolenc

pr. poroča sledče njenom nakladom izdane knjige:

E. Kramer: „Kmetijsko berilo“, (v Gorici prada Paternelli in Zajo) mehko vezano 55, tvrd 75 nv.; „Obrtniška postava in Cegnarjev životopis“, „Rudin“, „Antigona“ in „Malostranske pripovedke“, vsaka 20 nv.; „Filip“ in „Sodni obrazci“ 25 nv. komad; „Viljem Tell“ 40 nv. „Zgodovina Trsta in okolice“ 50 nv. Razen tega prevzame naročbe za razne tiskanice po nizke ceni.

Novovstanovljeno skladišče

z bogato zalogo najlegantnejših in najnovejših gotovih oblek za gospode

EMANUEL DEUTSCH

— CORSO št. 2 —

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Čast mi je javiti slavnemu občinstvu, da sem osnoval tukaj filialko svoje **trgovine z obliko na Dunaju** ter isto odpril dne 5 t. m.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega suku, ter se izvršujejo v najkrajšem času v mojem dunajskem delavnici, pri tvrdki **M. Fried & Deutsch, Dunaj** Schottenring 10 po spremnih krojačih zelo solidno in okusno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi najutrudneje.

Cors. št. 2 Emanuel Deutsch Cors. št. 2

poleg trgovine z evropskimi gosp. Perotti.

Cena oblike so tako nizke ter se prodaja po stalnej ceni. Tudi se sprejemajo naročbe in to po bogati izbirki uskrovitnega domačega in izvenemskega su